

VALENCIÀ

La present tesi investiga la correspondència existent entre els discursos estètics relacionals, dialògics i antagònics i la pràctica artística contemporània espanyola. El nostre treball analitza aquelles obres que en el nostre context han fet ús d'unes estratègies que han potenciat la creació de trobades i/o de llocs per a la col·lectivitat, amb la intenció de produir experiències comuns, intercanvis socials i espais democràtics aptes per a relacions socials igualitàries.

Malgrat que el nostre estudi contempla, lògicament, el discurs de l'estètica relacional de Nicolás Bourriaud, la difícil definició dels seus límits i la constatació de la contaminació i hibridació de les obres seleccionades en la nostra tesi, ha determinat que inclogam altre tipus de discursos crítics sorgits en resposta a Bourriaud.

Per una banda, realitzem una aproximació a l'art dialògic de Grant H. Kester, fet que ens serveix de contrapunt per a analitzar les diferències i similituds entre ambdues posicions, així com per a profunditzar en la teoria de la democràcia i de l'espai públic desenvolupada per Jürgen Habermas, una teoria en la qual Kester es recolza.

Per altra banda, també abordem l'antagonisme relacional, plantejat per Claire Bishop. Aquesta autora parteix del concepte de model democràtic agonístic de Chantal Mouffe i Ernesto Laclau, per a qüestionar la visió unificadora de la comunitat que ofereix l'estètica

relacional, donat que la mateixa ignora les diferències que es donen dins d'una societat vertaderament democràtica. Partint d'aquesta aportació, revisem la concepció de democràcia proposta per Jacques Rancière, ja que es tracta d'un model que, al marge de coincidir amb allò desenvolupat per Mouffe, és l'utilitzat per Claire Bishop per a dotar de fonament teòric a l'art participatiu.

Els artistes espanyols seleccionats per a investigar les correspondències amb les teories assenyalades són els següents. Estètica relacional: Ana Laura Aláez, Xavier Arenós, Santiago Cirugeda i Alicia Framis. Estètica dialògica: Alicia Framis, Santiago Cirugeda, Josep Maria Martín i Jesús Palomino. Antagonismes relacionals: Jesús Palomino i Santiago Sierra.